

LITERATURA STRAINA

Oameni bine crescuți

ERNEST AHLGREN

Era într-o Sămbătă seara. D-na Löfberg stătea afară pe treptele scării dărăpănate, tocmai isprăvind de pălăvrăgit cu prietena ei, nevasta jandarmului.

— Dacă-ți spun că alaltăieri, chiar dansa...
Se opri o clipă, căci pe stradă venea un drumeț, c'un sac în spate și c'un băț în mână. Voia mai întâi să-l lase să treacă și apoi să-și spuie taina mai departe. Dar drumețul se opri.

— Pardon, zise, și-și scoase pălăria, luând o poziție militărească; aici șade domnul fabricant de încălțăminte Löfberg?

Fața doamnei Löfberg, până atunci severă și neîncrezătoare, se lumină de-odată. Iși da seamă că avea de-aface cu un om bine crescut.

— Sunt lucrător cismar și umblu după un loc. Nu s'ar găsi, din fericitie, la d-l Löfberg vre-unul liber?

— Ba da... ar fi... cazul în prezent.

— Poate că am onoare să vorbesc chiar cu d-na Löfberg în persoană?

— Da, răspunde dumneaei cu o privire foarte amabilă și binevoitoare. Iși scoate pieptul în afară și dădea capul pe spate, cași cum i-ar fi părut rău că-i așa de uscată și că-i lipsește bărbia dublă așa de necesară unei matroane atât de importantă.

El își scoase din nou pălăria cu un gest și mai galant și d-na Löfberg răspunde politetei cu o reverență așa de elegantă c-ai fi putut-o crede învățată de-un maestru de balet dela curtea lui Gustav al III-lea.

— S'ar putea să fiu inoportun, înșinuă el cu multă băgare de seamă. Când s'ar putea să mă prezint domnului fabricant?

Nevasta jandarmului se simțea cu totul străină în atmosfera asta de manieră aristocratică; se hotărî să arate că și ea cunoaște obiceiurile celor de neam.

Iată de ce se răsuci puțin, schițând cu capul un salut foarte demn către străinul cel curtenitor.

— Eram tocmai pe punctul de a pleca, zise, întinzând prietenei ei mâna.

— La revedere, scumpă, la revedere în curând! cântă d-na Löfberg cu o voce subțirică; apoi își îndreptă toată atenția asupra gentlemanului neașteptat.

— S'a întâmplat ca soțul meu să fie acasă; nimic nu vă împiedică să intrați chiar acum să-i vorbiți.

Deschise ușa și făcu un gest elegant cu mâna, invitându-l să intre în casă. Dar politicosul străin nu voia să primească o asemenea dovadă de bunăvoință.

— Damae înainte de toate, zise el, în timp ce făcu și înfloarea de zămbet, Damae înainte de toate: asta-i deviza mea!

Din ce în ce mai cavalier, urma să-și ție sărăcăcioasă-i pălărioară ridicată, de-asupra părului buhos, cași cum nici nu i-ar fi trăsniț prin cap să se acopere înaintea unui personaj așa de sus pus ca d-na Löfberg.

Apucăturile lui făcuseră o impresie foarte bună soției fabricantului de încălțăminte și, când intră în atelierul modest, urmată de străin, întâiși soțului prețioasă-i descoperire cu o vădită mândrie. După prezența oficială, se plecă spre Löfberg și-i spuse încet:

— Ascultă: desigur că trebuie să fie din oameni cu dare de mână. Are maniere așa de distinse!

Cândul de-a avea un lucrător dintr-o familie de „condiție bună” chinuse mult timp pe d-na Löfberg. Adică de ce n'ar fi vorba de vre-un fiu rățâcit al unei familii cum se cade, căzut cine știe cum în lumea de jos? I-un lucru ce se întâmplă doar destul de des. Atunci, dacă te-ai ocupa puțin de el, dacă ar avea rude bogate, dacă cismăria ar lua avânt, dacă el s'ar purta ca un om de treabă, dacă părinții lui și-ar arăta mulțumirea, dacă Virginia ar mai crește puțin și dacă lucrătorul s'ar înamora de ea, atunci, atunci ar fi o pereche potrivită, ginerile ar fi asociat, familia lui i-ar înzestra și tinerii ar avea relații; în sfârșit, numai începe îndoielă că și ei ar fi în vizită cu rudele cuconții! Și astfel toată lumea ar vedea că nu-s niște simpli cismari, cu toate c'au trăit de-o parte și nebăgați în seamă datorită unor anumite împrejurări.

D-na Löfberg citea cu nesățiu romanele în fascicole și visa neîncetat la Făt-frumos-ul cu haine de lucrător cismar. Acest miraj al viitorului fusese foarte adesea sfârșit de realitatea crudă, în todeauna când priindea de veste că noul ucenic era un „nespălat” — așa obicinuia ea să zică, — că n'are nici în clină nici în mână cu oamenii de neam și căt despre rude bogate nici pomenală.

D-na Löfberg era deci adănc convinsă că până atunci avusese un groznic ghinion. Nu mai era îndoielă că existau feciori de familie bună, decăzuți și ajunși caldă de cismar: pentru că nu s'ar putea ca unul din aceștia să ajungă până la ușa ei ca să-i îndeplinească visul?

Se gândea la întreaga clică de „nespălați” dați pe față, întâișând speranțele înșelate a vieții de până atunci. Și le amintea pe toate, una după alta într'un șir lung și nestârșit: Blomsterkvist cu mustați gălbui, Carlsson mic și oches, Johansson care vorbea necuviinți și lbector, cel mai nerușinat dintre toți. Acesta-i trimisese, într'o zi pălăria, c'o lovitură de picior, tocmai la celăl capăt al odăii, spunând c'ar prefera să umble toată viața c-o basma decât să puie pe cap o asemenea porcărie.

Spusese chiar așa, textual. Și ea putuse să confunde un astfel de individ cu un domn bine crescut! Al A știut ea să-i răspundă! O chema de-acasă Riis, — o familie cum se cade, așa să știți, — și învălindu-se în toată mândria ei îi spusese: „că ea s'a născut cu pălărie, și cu ajutorul lui Dumnezeu, tot cu pălărie are să moară!”

De data asta însă, d-na Löfberg nădăjduia că pronia cerească îi trimisese în sfârșit omul mult așteptat. Era și timpul de altfel: Virginia era fată mare, mergând pe douăzeci de ani; mai rău era că se interesa de-un lucrător dela brutărie, numit Larson, care nu era de loc bine crescut, ba chiar din potrivă cunoscut drept unul din bătaușii cei mai ordinari din localitate, „cea mai mare hainama din lume”, după însăși expresia d-nei Löfberg.

Calfa cea nouă se ținu foarte bine la început. L'adevărât că nu-l chema decât Petterson, la urma urmei, dar asta nu l-ar fi împiedecat să aibă un uchiu bogat. Avea niște maniere așa de elegante că d-na Löfberg mai că se simți încercată la început; dar se obișnuie lute cu rolul și, în prima săptămână, familia cismarului duse un traiu de curte, s'ar

putea zice, după protocolul așa de riguros al noului venit. Aproape fiecare frază o începea cu: „Pardon” și nu spunea trei vorbe una după alta fără să le întovărășească de o închinăciune, cu picioarele schițând poziția de rigoare iar marul lui Adam, ieșit în afară, se întindea cu o luare-aminte respectuoasă.

— Pardon, spunea el la masă, întorcându-se cu grație spre tânăra de douăzeci de ani; pardon, ce mai face domnișoara astăzi?

Dar domnișoara Virginia, cu toate că se trăgea din vechia familie Riis, nu bătea de loc cu expresiile căutate și răspunde cu obraznicie: „Da, — pardon, — bine!” ceiaze mama ei găsea totodată necorect și caraghios, mai degrabă însă caraghios decât necorect, căci avea o adevărată admirație pentru fata ei cu nasul turcit, singurul ei copil.

Când d-l Petterson se întorcea cu aceiași politete spre doamnă, era primit întotdeauna mult mai bine.

— Pardon! ași putea să mai cer puțină scrumbie, dacă se poate o bucată din partea inferioară.

Și d-na Löfberg apuca cu delicatețea pe vârful cuțitului partea inferioară și o punea în farfuria domnului Petterson, propunându-și de a evita de-acum înainte, pe cât va fi posibil, cuvântul *coadă* mai puțin convinsiv și de-a întrebuița mai degrabă expresia „partea inferioară”, desigur mai manierată, pe care o întrebuița lucrătorul așa de bun cunosător în de-ale salonului.

La început bătrânul Löfberg se infurase văzând asemenea „comedie a dracului”; dar părerea lui nu avea nici o trecere când era vorba de-un lucru ce nu privia cismăria; dincoace, hăturile le ținea soția. Dar în ceasurile de lucru, se despăgubea și el pe cât putea, suduind, făcând gălgăie și spunând istorii pipărate calfe, care din parte-i imita pe Alcibiade la Traci, părăsindu-și manierele elegante și purtându-se cât mai bădărănește cu puțință. D-na Löfberg nu bănuia nimic și bătrânul care găsisse în Petterson un tovarăș pe plac, se ferea să dea ceva pe față, pentru că se temeă că șmecherul odată dat de gol va fi alungat. Căci soția se însărcina du tocmitul și concedierea lucrătorilor casei și lăca de ce aceștia nu stăteau niciodată mult. D-na Löfberg, născută Riis, era foarte pretențioasă când era vorba de demnitatea ei; îndată ce unul din fiii presupuși de familie bună se arăta nerespectuos față de ea, nu întârziă a fi concedia irevocabil și astfel vinovatul se vedea dat afară cât mai curând.

Cu toate acestea în ce privește pe noul lucrător, părea că toate merg pe rotile. Acesta începeuse chiar să se obișnuiască cu ale casei, și domnișoara Virginia nu se mai plătisea în tovarășia lui, deoarece nu mai făcea de loc pe ceremoniosul îndată ce-o întâlnea departe de privirea materno. Purtarea lui căpăta atunci siguranța unui curtenitor încercat și spunea atâtea poze încât nu te puteai opri să nu râzi. Afacerile brutarului mergeau rău; acțiunile lui scădeau într'un din ziua în care Löfberg angajaseră pe noua calfă. Dar brutarul nu lua lucrul în serios. Zâmbea pe sub mustați, zicând: „Are s'o mai ducă așa, fir-ar-al dracului, până ce va fi dat pe ușa afară ca și ceilalți”. Cunoștea el bine pe d-na Löfberg.

Într-o dimineață frumoasă de Duminică, trei săptămâni după ce fusese tocmit noul venit, doamna, dreptă și feapănă în rochia de sărbătoare, citea romanul din „Ziarul familiei” cu toată atenția ce se cuvenea. Virginia veni din bucătărie, se învârti prin odăie părănd că se plătisește grozav.

— Unde-i tata și cu Petterson? întrebă ea înșfârșit.

D-na Löfberg ridică ochii după roman: „Domni s'au dus să se plimbe prin sat”, zise ea.

Trei săptămâni de traiu de curte îi desvoltaseră așa de tare înclînările spre protocol încât prietena ei, nevasta jandarmului, nu mai îndrăznea aproape să-i întoarcă vizitele, de frică să nu calce legile etichetei. Primise chiar câteva observații la ultimele vizite, și cum în fond și ea era pornită a se arăta „chic”, îi venea greu să îndure vădită superioritate a prietenei ei, mai cu seamă că bărbatul său era un fel de funcționar, așa dar superior cismarului din sat. Situația asta falsă năcăpe pe d-na jandarmărească și vizitele ei la d-na Löfberg se răreau prin urmare de câteva timp.

Toată dimineața asta de Duminică, d-na Löfberg stătu singură, țapănă și dreptă, de frică să nu-și boțosească hainele de sărbătoare și să-și strice găleala. Virginia eșise și ea prin sat, dar mamă-sa nu-i ducea lipsa. Se părea în tolu intrigii romanțioase: fiul rățâcit care fusese un bețiv înrăutățit înainte de a cunoaște onorabila familie de meseriași și intriga se desfășurase în chip strălucit; iubirea între el și fata îmbobocea hrănită de cuvinte frumoase, în timp ce primăvara împodobeă pământul, soarele ocrotea totul cu razele lui calde, paserile cântau și florile îmbălsămau aerul. Iar în umbra acestui tablou fermecător, bănuiai deja apariția rudei bogate, a nobilului binefăcător, cu câte-un saculeț cu bani în fiecare mână, gata să se intereseze de tânăra pereche, să-i mijlocească întărea în lumea cea strălucită, și să ia în brațe pe doamna stimabilei familii de meseriași, strigând: „O verișoară! cât sunt de fericiți! Numai datorită stăruinței tale tânăra mea rudă a devenit un suflet nobil! Cum ași putea să-ți arăt recunoștința mea!”

Și d-na Löfberg privește pe nobilul bătrân cu părul alb, făcând de fantezia ei, după cum făurise și ultima parte a istorisirii, și șoptește:

„Unindu-ne stăruințele pentru fericitia acestor doi tineri ce se iubesc!”

Dar iată că de-odată aude afară, pe scările de piatră, tropăituri de cisme; ușa se deschide, Löfberg și Petterson își fac intrarea. Par grozav de veseli și dintr'o aruncătură de ochi d-na Löfberg își dă seama că n'au făcut o plimbare zadarnică, — a face o plimbare însemna, după protocol: a merge la cârciumă.

D-na Löfberg avusese prea des prilejul să studieze ravagiile beției, atât asupra bărbatului ei cât și a lucrătorilor, pentru că priveștea asta s'o mai tulbură. Rămănea, — atâtea timp cât noua calfă nu era încă demascătă — o optimistă convinsă, căci își făurise o teorie de salon după care o beție ușoară nu era lipsită de rafinament, cu condiția, bine înțeleasă, să nu fie pricinuită de rachiu, de bere, sau alte băuturi vulgare asemănătoare. Observase adesea, că în romane, se vorbea de „nobila zamă de struguri”, și se silia să împace concepția asta cu realitatea pe care o avea înaintea ochilor. În timpul acestor perioade de optimism, își făcea iluzii asupra „omului ei” cât și asupra calfei încă nedată pe față, cău-

tând a convinge pe ceilalți și chiar pe ea însăși cu însuflețirea lor venia din izvoare de veselie foarte admisibile ascunse sub aceste cuvinte tainice și mărețe: șampante și vinuri fine.

Nu renunță la această concepție văzându-i că intră clătându-se. Și apoi domnul Petterson desigur că avea destulă prezență de spirit pentru a schia o închinăciune de curtezan; bătrânul își dădea destul de bine seama de starea în care se afla căci se strecură cât putu mai iute în atelier și se culcă într'un colț ca să se desmeticească dormind.

Desigur că d-l Petterson ar fi trebuit să facă la fel; dar în loc de asta, luă cu îndrăzneală un scaun și se așeză în fața d-nei Löfberg, astfel aproape silind-o să înceapă a conversa, pentru că, după buna cuvință știută, persoanele bine crescute nu pot sta tăcând una în fața alteia. Dumneaei deschise deci vorba, zămbind cu bunăvoință și, în sine foarte fericită că va vedea odată de aproape beția elegantă, beția datorită vinului fin, care se manifestă cu oarecare demnitate și care trebuie judecată cu îngăduință.

— Domni! au ieșit să guste puțin vin; zise ea simplu.

— „Mda, fir” al dracului, am băut vin, vin bun și veritabil de cartofi, bolborosi d-l Petterson, mai puțin afectat ca de obicei și zămbind proteste.

D-na Löfberg se simți lovită în inimă. În câteva cuvinte i se distruseră toate iluziile cu privire la beția distinsă.

Totuși știa ea foarte bine c'o fire altminteri delicată putea, sub înrăurirea beției, să comită vre-o stângăcie; și zicea că la urma urmei rămănea încă tot fiul rățâcit, că demascarea lui încă nu se putea zice că începeuse (tânărul ne fiind încă amezat de Virginia, căci dacă'ar fi fost așa, l-ar fi judecat pe dată mult mai aspru).

Se făcu deci că nu bagă de seamă răspunsul necuvincios și grosolan, și continuă convorbirea cu aceiași blândețe îngăduitoare.

— Spune-mi, domnule Petterson, am bănut îndată că d-ta ești dintr'o familie de condiție bună, după cum se zice... Se vede și se cunoaște fără greutate, când cineva e din lumea bună...

— „Mda, întâri Petterson; dar răspunsul lui sună rău la urechile d-nei Löfberg, căci părăsise cu totul terenul obișnuit al „fasonelor”.

— „Mda, să-ți spun, urmă el legănându-se, am avut niște logodnice, halal!

Doamnei Löfberg nu-i fu îndămână să răspundă; în-

țelese că era mai bine să puie capăt convorbirii și să se învâluie în demnitatea-i după cum ar face o adevărată damă când s'ar simți rănită în sentimentele ei virtuozăe.

— Pe vremea mea, zise ea aspru, n'ar fi părut cuvințios să vorbești la plural de astfel de lucruri.

Dar Petterson nu înțelese.

— Nici nu-i vorba de lucruri, e vorba de log-godnice, răspunde el ușurel și cam provocător.

D-na Löfberg crezu că nici nu trebuie să răspundă la o asemenea frază cu două înțelesuri. Înaltă capul și înaltă bărbia, ceiaze însemna în asemenea împrejurări ultimul său obișnuit când demnitatea-i era în joc. Dar lucrătorul, altădată așa de bine crescut, părea din ce în ce mai mult sub influența uricioasă a rachiuului ordinar. Urma de-altminteri să frământă în cap ultimele vorbe a doamnei cu frica bețivului de-a se vedea disprețuit sau luat în răs.

— Ce... zicea, doamna... de-a vorbi la... la?

— La plural, răspunde d-na Löfberg cât putu mai ascuțit.

— Nu cumva asta înseamnă că... că's beat?

De data asta se isprăvisc cu răbdarea d-nei Löfberg. Toate iluziile-i în ce privește beția distinsă se risipiseră, și încrederea ei într'un domn Petterson fiu rățâcit și de familie bună, pierde deodată. Ea însăși uită de rolul ei de aristocrată, furia-i izbucni, se deslănțui; se înaltă, cu ochii fulgerând de mânia, și vâind pumnul sub nasul calfei, care speriat, bătu în retragere, strigă un glas șuerător și tremurat:

— Vrasăzică el nu-i decât un nespălat... mâne-ai să te cărbănești... Înțelesu-mai, porcule?

Spunând acestea, ieși maestos din odăie.

Astfel d-l Petterson fu concediat și numai era nimic de făcut.

Când a doua zi, desmeticit, încercă a lua din nou față de d-na Löfberg obiceiurile-i curtenitoare, purtarea lui o lăsa cu totul rece. Acum era dat pe față și ne-mai putând continua rolul de prim amoretz în romanul doamnei.

Când rivalul său plecă cu cismele la spinare, brutarul fu văzut răsând cu multă poftă.

Șiuse el dinainte asta.

De câte ori cismarul Löfberg tocmea o calfă nouă în locul celeia date afară, era o adevărată sărbătoare în familie. Dar aceasta nu ținea mult niciodată.

În românește de: A. POPIT.

LAFKADIO HEARN

HORAI

Albastră arătare de abis pierdut în înălțime, — mare și cer, care se contopesc în ceață luminoasă.

Nu mai cer și mare, — o nesfârșire de azur... Înainte, unde-le prind o lumină de argint și roesc fire de spumă. Puțin mai departe nu se vede nici o mișcare, nimic decât culorile: albastrul slab și cald al apei, întinzându-se până se amestecă în albastrul cerului. Zare nu este: numai sborul departării în spațiu, — nesfârșită scobitură care se adâncește înainte și se boltește imens deasupra, — culoarea închizându-se odată cu înălțimea. Departe, în mijlocul întinderii albastre, plutește o ușoară inchipuire de turnuri de palat, cu înaltele vârfuri încornorate și indoite ca craiul nou al lunii, — o umbră de strălucire ciudată și veche, luminată de o rază de soare dulce ca amintirea.

...Ce-am încercat să descriu este *Kakemono*, — adică o pictură japoneză pe mătase, prinsă pe peretele odăii mele; — și numele ei este *Shinkiro*, care înseamnă „Miraj”. Dar înfățișările mirajului sunt luminate. Aceștia sunt porțile adumbrite ale binecuvântatului Horai; și celelalte sunt vârfurile în chip de craiul nou ale Palatului lui Dragon-King *) și forma lor (deși zugrăvite cu un penel japonez de astăzi) este forma chineză de acum douăzeci și unu de veacuri.

În cărțile chinezești de pe vremuri, se pomeneste îndelung despre acele locuri, precum urmează:

În Horai nu-i nici moarte, nici intristare; și nu este iarnă. În acele locuri, florile nu se vestejesc niciodată, și fructele nu lipsește niciodată; și dacă omul gustă din aceste fructe chiar numai o singură dată, nu mai poate simți setea și foamea. În Horai cresc buruienile minunate *So-rin-shi*, și *Riku-go-avi*, și *Ban-hon-to*, care tămăduesc orice fel de slăbiciune; și acolo crește iarba vrăjită *Yo-shin-shi*, care invie din morți; și iarba vrăjită este dată de o apă fermecată, din care o singură inghițitură își dă tineretea veșnică. Oamenii din Horai mănâncă orezul din străchini mici, mici de tot; dar orezul nu scade niciodată în străchinea aceia, — oricât de mult ar mânca, — până când cel care mănâncă se satură. Și oamenii din Horai beau vinul în cești mici, mici de tot; dar nimeni nu poate goli una din aceste cești, — oricât de vitejește ar bea — până ce se simte cuprins de plăcuta amortire a beției.

Aceștia și multe altele se spun în legendele despre vremea dinastiei Shin. Dar e de necrezut că oamenii care au scris aceste legende au văzut Horai, fie chiar într'un miraj. Căci nu se găsec fructe minunate care să sature pentru todeauna pe cel care le-a gustat, — nici iarba vrăjită care să invie morții, — nici fântână cu apă fermecată, — nici străchini din care nu lipsește niciodată orezul și nici cești din care nu lipsește niciodată vinul. Nu-i adevărat că necazul și moartea nu intră niciodată în Horai; și nu-i adevărat nici că acolo nu-i iarnă de loc. Iarna în Horai este rece; — și vânturile străbat până la os; și troianul de zăpadă este grozav pe vârfurile Dragon-Kingului.

Totuși sunt lucruri minunate în Horai; și cel mai minunat din toate, a fost pomenit de unii scriitori chinezi. Mă gândesc la atmosfera din Horai. Este o atmosferă particulară locului; și din cauza ei, lumina soarelui în Horai este mai albă ca oricare altă lumină de soare — o lumină lăptoasă care nu orbește niciodată, — minunat de limpede, dar foarte dulce. Această atmosferă nu este din perioada noastră omenească: este enorm de veche, — așa de veche că mă înspăimânt când încerc să mă gândesc

*) Dragon-King—Smeu-Rege. N'am pus în traducere acest nume, sau cel mai românesc de Smeul-Smeilor, pentru că nu simbolizează același lucru ca în basmele noastre. (N. T.)

cât e de veche; — și nu-i un amestec de azot și oxigen. Nu este făcută din aer, ci din duh — substanța chimilioane de chintilioane de generații de suflete contopite într'o imensă limpezime, — suflete de oameni care au gândit altfel decât noi. Orice muritor respiră această atmosferă, prinde în sângele lui ritmul acelor suflete, și ele îi schimbă simțurile, refăcându-i noțiunile de Spațiu și Timp, așa că poate vedea numai ce vedeau ele, și simți numai cum simțeau ele, și gândi numai cum gândeau ele. Dulci ca somnul sunt aceste schimbări de simțuri; și Horai, înțeles prin ele, poate fi descris astfel:

„Pentru că în Horai nu este cunoștința marelui rău, inimile oamenilor nu îmbătrânesc niciodată. Și pentru că sunt todeauna cu inima tânără, oamenii din Horai zăbesc dela naștere până la moarte, afară numai când zeli, trimet intristare între ei; și atunci fețele sunt întunecate până ce trece intristarea. Tot norodul în Horai se iubeste și oamenii au încredere unii în alții, ca și cum ar fi membrii unei singure familii; — și vorba jemeilor este ca cântecul pasărilor, pentru că inimile lor sunt ușoare ca sufletul pasărilor; și mișcările fețelor lor când dănușesc, par o largă fluturare de aripi mot. În Horai nu-i nimic ascuns, pentru că nu se găsește pricină de rușine; — și nimic nu-i înținat, pentru că nu poate fi nici o hoție; și noaptea, cași ziua, toate ușile rămân deschise, pentru că nu este nici o teamă. Și pentru că toți oamenii sunt fermecați — deși muritorii — toate lucrurile în Horai, afară de Palatul lui Dragon-King, sunt mici, și delicate și ciudate; și acest neam fermecat mănâncă cu adevărat orezul din străchini mici de tot și bea vinul din cești mici, mici de tot...”

Multe din aceste păreri vor fi datorite acelei atmosfere spirituale — dar nu toate. Căci minunea făurită de moarte este numai vraja unui Ideal, fermecarea unei vechi nădejdi; și ceva din această nădejde și-a găsit împlinirea în unele inimii — în frumusețea simplă a vieților dezintereșate, în suavitatea Femeii...

... Vânturi rele dinspre Apus suflă peste Horai; și atmosfera magică, vală a fugit dinaintea lor. Ea zăbovesc acum numai în pețice, și fâșii, că acele fâșii lungi și luminoase de noui care se târăsc peste peisajele pictorialor japoneze. Sub acest abur feeric se mai poate găsi Horai — și nici cămărit în altă parte... Adu-ți aminte că Horai mai este numit *Shinkiro*, care înseamnă *Miraj*. — Arătarea Intangibilului. Și Arătarea s'a șters, — ca să nu mai apară niciodată decât în tablouri și poeme și visuri...

(Din englezește de S. I.)

Adeverul Literar și Artistic

Prețul abonamentelor:

În țară:

Lei 250.— pe timp de un an

„ 125.— ” ” ” 6 luni

„ 65.— ” ” ” 3 ”

În străinătate:

Lei 500.— pe timp de un an

„ 250.— ” ” ” 6 luni

„ 130.— ” ” ” 3 ”